



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 619/2024
29.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Родића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 764/2023 од 11.09.2023. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1.265/23 од 06.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 29.05.2024. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Родића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Новом Саду К 764/2023 од 11.09.2023. године, у осуђујућем делу и Вишег суда у Новом Саду Кж1.265/23 од 06.02.2024. године, због повреде закона из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП и предмет враћа Основном суду у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 764/2023 од 11.09.2023. године, на основу члана 422. став 1. тачка 1) ЗКП против окривљеног АА, одбијена је оптужба да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и оглашен је кривим да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет месеци у коју казну му је урачунато време проведено на задржавању у трајању од 48 сати. Према окривљеном изречена је мера безбедности обавезно лечење алкохоличара и мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним. Истом пресудом оштећени је упућен на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева а окривљени је ослобођен од обавезе плаћања трошкова кривичног поступка.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Кж1.265/23 од 06.02.2024. године одбијена је жалба браниоца окривљеног изјављена против пресуде Основног суда у Новом Саду К 764/2023 од 11.09.2023. године и првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Горан Родић, због повреде закона из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд, усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Родића указује да је побијаним правноснажним пресудама повређено право на одбрану из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче повреду закона из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП наводима да окривљени није способан да се сам успешно брани, али да му суд и поред тога није поставио браниоца. Окривљени је током поступка био пасиван што је резултат његове неспособности да се сам успешно брани и његовог неразумевања већег дела процесних радњи, а што произилази и из налаза и мишљења вештака психијатра проф.др Владимира Кнежевића који је објаснио да је окривљени актуелно способан да схвати природу и сврху кривичног поступка, разуме поједине процесне радње и да уз помоћ браниоца врши своју одбрану.

Одредбом члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца ако је нем, глув, слеп или неспособан да се сам успешно брани – од првог саслушања па до правноснажног окончања кривичног поступка.

Из списка предмета произилази да је окривљеном решењем Основног јавног тужилаштва у Новом Саду Ктр 1608/2022 од 17.06.2022. године постављен бранилац по службеној дужности због постојања основане сумње да је извршио три кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ на основу одредбе члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП из разлога што је исти био задржан, а који бранилац је услед престанка законских разлога разрешен решењем Основног суда у Новом Саду КППД 173/22 од 19.06.2022. године, од ког момента се током трајања кривичног поступка пред Основним судом у Новом Саду окривљени бранио сам, односно није имао изабраног браница. Такође, из списка предмета, тачније налаза и мишљења вештака психијатра проф.др Владимира Кнежевића, произилази и да је окривљени актуелно способан да схвати природу и сврху кривичног поступка, разуме поједине процесне радње и да уз помоћ браниоца врши своју дужност.

Имајући у виду да из списка предмета несумњиво произилази да је окривљени неспособан да се сам успешно брани и да током кривичног поступка није имао браниоца, осим док је било актуелно решење о задржавању окривљеног, не може се као правилан прихватити став суда да закључак у погледу психичког статуса окривљеног не представља ни једну од околности из члана 74. ЗКП која би изискивала потребу за обавезном одбраном окривљеног, посебно при чињеници да је налазом и мишљењем вештака психијатра јасно наведено да окривљени своју дужност може да врши уз помоћ браниоца.

На изнети начин, по оцени Врховног суда, окривљеном АА је повређено право на одбрану из члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП, због чега је Врховни суд као основан усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Родића, побијане правноснажне пресуде укинуо и предмет вратио првостепеном суду, који ће приликом поновног одлучивања имати у виду примедбе изнете у овој пресуди, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа - судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић